

BREDASCHÉ

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS.

Dingsdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

8 October.

FRANKRIJK.

PARIS, den 1sten October.

Morgen is er een raad van ministers op St. Cloud bijeengeroepen, alwaar de koning dan van Compiègne zal teruggekeerd zijn. Z. M. zal zich vervolgens naar Fontainebleau begeven, en tegen het einde van October de Tuilerien weder betrekken.

Heden morgen heeft de heer Guizot eene conferentie gehad op het ministerie der buitenlandsche zaken met verscheidene leden van den diplomatieken raad. Men zeide dat er gisteren en in den afgelopen nacht koeriers met depeches uit het noorden en den Levant aangekomen waren.

— Het ministerieel blad, *le Journal des Débats*, behelst heden het volgend artikel over de onderhandeling tusschen Frankrijk en België:

» Het schijnt zeker dat de geopende onderhandeling tusschen Frankrijk en België niet, althans niet voor het tegenwoordige, het groote resultaat zal hebben dat wij gewenscht hadden. Wij wisten wel dat eene vereeniging van tolregten, bij het onderzoek groote zwarigheden moest ontmoeten; maar wij hadden de hoop, dat eene wederzijdsche vaste en oprechte wil die moeilijkheden zou kunnen te boven komen. Voor het overige, bij gebreke dezer overeenkomst, kunnen er inmiddels toch nog wel schikkingen getroffen worden, geschikt om onze handelbetrekkingen met België te verbeteren; en

efficiënte zal wezen. Voor het overige verzekert men, dat de heer Lemon in de conferenties, waaraan hij het grootste aandeel als gevolmachtigd minister van zijn gouvernement genomen heeft, het bewijs heeft gegeven van de helderste en bevredigendste denkbeelden en eener volmaakte kennis van den handelstoestand van België en Frankrijk.

— Men verzekert, dat een jongere broeder van den hertog van Wellington, lord Cowley, als britsch gezant herwaarts zal komen.

— Gisteren is iemand gearresteerd die aangewezen was als het ijverigst deel genomen te hebben aan de jongste ongeregelde in de hoofdstad. Men vond bij hem een paar zwaar geladene pistolen, een doosje zundkapjes en eenig kruid. Bij onderzoek bleek het, dat hij den 1sten Junij ll. als remplaçant was in dienst getreden, doch in de helft van de maand September was gedeserteerd en te Parijs gekomen. De wapens die hij bij zich had, zeide hij dat tot zijne verdediging moesten dienen, indien men hem wilde arresteren.

— De heer Thiers is sedert eenige dagen van zijne buitenlandsche reis in de hoofdstad teruggekomen. Zijne eerste bezoeken zijn onder anderen geweest bij de hoofden van de oppositiebladen, de heeren Marrast, Faucher en Chambolle, directeurs van den *National* den *Courrier Français* en den *Siècle*; hij zou echter, naar men zegt, bij deze veel verdeeldheid van inzichten gevonden hebben, en zij zich ook, zoo wel als de heer Odillon Barrot, vrij koel jegens den president van het voormalig ministerie hebben gedragen, wiens verheven leidende plannen slechts gestrekt hadden, om de oppositie zwakker te maken en invloed te doen verliezen.

— Een dagblad van Toulon zegt dat de aangelegenheden van Tunis dagelijks bedenkelijker worden, en de fransche bezettingen in Afrika aan die zijde door de Engelschen zouden worden bedreigd. Verscheidene fransche schepen zouden dien ten gevolge naar Tunis gezonden worden; onder anderen maakte het linesschip *le Généreux* toebereidselen tot vertrek, en hadden verscheidene stoombooten bevel bekomen zich tot vertrek gereed te houden.

Het linesschip *Montebello* dat tot de fransche scheepsafdeeling voor Tunis behoort, is den 29sten van daar te Toulon aangekomen.

— De berichten uit Madrid melden geene andere bijzonderheid dan dat de overlevende van den infant don Francisco da Paula in Spanje, thans zeker was.

— Men heeft, gelijk men weet, het gerucht verbreid, dat St. Jean

d'Acres door de Engelschen zou zijn ontruimd. Nader verneemt men dienaangaande, dat zulks wel het geval is geweest, doch dat de voornaamste oorzaak dier ontruiming aan vrees voor de pest moet worden toegeschreven, welke in St. Jean d'Arcpe en ook onder de Engelsche bezetting, vrij hevig woedde. Dadelijk nadat de ziekte verminderde, zijn de troepen weder de stad binnenge trokken, en hebben zij de voornaamste posten op nieuw bezet.

— Ter beurse van heden (1 October) waren genoteerd: 5 pCt. 114,40; 3 pCt. 79,35; Nap. r. 105,20; Spanje 23¼; Rom. L. 104.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 30sten September.

Uit Weenen schrijft men het volgende:

» De spoorweg, *Ferdinands Noordbaan* geheelen, welke kort geleden zeventien duitsche mijlen verlengd is, wordt thans van Prerau tot Ollmutz voortgezet, en deze nieuwe tak zal den 17den October aangaande ter viering van den verjaardag van den slag van Leipzig, met luister worden ingewijd. De weg van Weenen naar Ollmutz (56 duitsche mijlen) zal dan op eenen dag worden afgelegd. Door dezen uitgestrekte spoorweg wordt de koophandel met Boheme, Silezie, Polen en Rusland aanzienlijk bespoedigd en bevorderd.

— In de *Augsburger Allgemeine Zeitung* leest men het volgende bericht uit Kairo van 6 September:

» Ten einde het groot aantal officieren te verminderen, hetwelk de daarbij gelede vernezen, nulteloo geworden was, heeft *Mehemed Ali* eenige weken geleden eene verordening uitgevaardigd, volgens welke het aan ieder officier zonder onderscheid van rang vrij zou staan, zijn ontslag te vragen, alleen aan de uit Syrie geboortigen werd deze vrijheid niet toegestaan. Tot dus verre hebben vele daarvan gebruik gemaakt; echter heeft nog een officier, boven den rang van majoor zijn ontslag gevraagd; hetgeen te meer bevreemding baart, daar zich onder de oversten en generaals vele bevinden, die met de regering hoogst ontevreden en bovendien vermogend genoeg zijn, om hunne bezoldiging te kunnen ontberen. Zien heeft men zich uit dien hoofde ook verwonderd, te vernemen dat *Achmed Menikli-Pacha*, een man die sedert meer dan 20 jaren tot de getrouwste dienaren van *Mehemed Ali* behoorde, die op het slagveld zoowel door zijne dapperheid als zijne talenten veelvuldig latweren verworven had en die bij alle Europeanen in Egypte bijzonder geacht was, zijn ontslag uit de dienst genomen had. De aanleidende oorzaak daartoe is waarschijnlijk dezelfde ontevredenheid, die bij al de hogere officieren van het Egyptische leger heerscht.

ENGE LAND.

LONDEN, den 1sten October.

Gisteren avond heeft lord Radnor in het Hoogerhuis de aanvallen tegen het bewind herhaald, welke in het Lagerhuis gestadig tegen hetzelfde gericht worden, wegens het stelsel, om alle groote zaken tot eene volgende zitting te verschuiven. De hertog van Wellington heeft weder het gepaste volgehouden, om zooveel mogelijk te regelen met de vereischte beradenheid te overwegen.

— Men verneemt, dat sir Stratfort Canning tot gezant te Konstantinopel is benoemd, en die betrekking heeft aangenomen.

— Men heeft in Engeland berichten uit de Vereenigde Staten, van den 16den September. De voorzitter der Republiek, de heer Tyler, heeft tot tweemaal toe gebruik gemaakt van zijn veto ter zake der bij herhaling bij het congres doorgeane wet omtrent de vestiging eener Bondgenootschappelijke bank. Dit besluit des Voorzitters heeft veel gisting in Noord-Amerika veroorzaakt, waar de voorstanders, dat de president zijn regt tot afkeuring van door de vertegenwoordigde aangenomene wetten doet gelden, zeer zeldzaam zijn. Als een gevolg van deze gebeurtenis heeft eene geheele verandering van het kabinet plaats gehad. Alleen de heer Webster is in dienst gebleven, hetgeen alhier genoegzaam veroorzaakt, daar op dezen bekwamen man nog

voornamelijk de hoop berust, dat de bestaande spanning tusschen dat rijk en Noord-Amerika geene ernstige gevolgen zal hebben. Volgens heeft het congres zijne buitengewone zitting opgeheven. Vooraf hebben daar allerhevigste tooneelen plaats gehad, die echter niet door de beraadslagingen over de bank waren nitgelokt. De partijen zijn in de vergaderzaal in den letterlijken zin des woords handgemeen geraakt. Vele volksvertegenwoordigers hebben zich niet ontzien, dadelijkheden te plegen, doch gelukkig is alles zonder bloedvergieten afgeloopen. — De zaak tegen *Mac-Leod* zou nu stellig den 27sten September te Ufca worden behandeld. Men vleit zich met eene vrijpraak. — De stad Cincinnati (in Ohio) is het tooneel van een bloedig oproer geweest. De blanken aldaar, verbitterd door de pogingen van de voorstanders der afschaffing van de slavernij, hebben het negerkwartier aangetast. De negers waren op hunne hoede en hebben den aanval door een krachtig geweervuur afgekeerd, ja zelfs de blanken geheel op de vlugt gedreven. Van weerszijden zijn verscheidene dooden gevallen. Eerst na eenige dagen is de orde hersteld.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 89; Ned. 2½ pCt. 51¾; de 5 pCt. 99½; Port. 5 pCt. 31; de 3 pCt. 19; Mexico 25½; Spanje 22½; Brazilie 65.

BELGIE.

BRUSSEL, den 3den October.

De koning heeft gisteren, door den hertog *Ferdinand van Saksen-Coburg* vergezeld, een togt naar Antwerpen gedaan, aldaar audientie op het paleis verleend, vervolgens de troepen op de Place de Meir in oogenschouw genomen en daarop het ter reede van de stad liggend stoomschip *British Queen*, dat fraai versierd was, bezigtigd. Des namiddags was de koning op Laeken terug.

— De Nederlandsche commissarissen, de heeren *Borret* van *van Mesritz*, begeben zich weder naar 's Hage, om zich met hun gouvernement over de grondslagen van schikking te verstaan, die in de officieuse conferentien waaraan zij deelgenomen hebben, zijn vastgesteld.

— Onze gezant te Parijs, de heer *Lehon*, is gisteren te Brussel aangekomen.

— Bij eene circulaire van den minister van finantien wordt gelast, de hand er aan te houden, dat in de provincien Antwerpen, Oost- en Westvlaanderen en in eenige gedeelten van Limburg en Zuid-brabant de besluiten, bepalingen en aankondigingen van gemelden minister niet alleen in het Fransch, maar ook in het Vlaamsch worden bekend gemaakt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den October.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 11. Zaterdag heeft de centrale afdeeling verslag gedaan nopens de voordragt van wet, houdende instructie voor de Algemeene Rekenkamer. De voorzitter stelt voor, de beraadslagingen hieromtrent te bepalen op heden (Maandag).

De heer *van Rechteren* vraagt het woord, en deelt der vergadering eene nota mede, door hem, mitsgaders door de heeren *Warin* en *Kniphorst*, in de vijfde afdeeling overgelegd, waarin zij zich verzetten tegen den »ongewonen spoed», waarmede deze gewijzigde voordragt wordt behandeld. Zij achten dit strijdig met het gewigt der zaak en met de achtbaarheid der wetgevende vergadering. Zij betoogen, dat er onzekerheid bestaat over de strekking van de verwerping der eerste voordragt door de Eerste Kamer. Zij meenen, dat de wet, die met regt de Grondwet der finantien genoemd wordt, met beradenheid in overleg dient te worden behandeld, ten einde alzo het vertrouwen te versterken. Wordt eene zoo gewigtige zaak zoo overhaast behandeld, dan zou dit voor hen reden genoeg tot afkeuring zijn.

De heer *Bruijn* antwoordt, dat de zaak voldoende is onderzocht en er nu slechts eenige wijzigingen zijn aangebracht. Hij ziet alzo geene reden, waarom de beraadslaging over het ontwerp niet reeds op heden (Maandag) zou plaats hebben.

De heer *Luzac* ondersteunt dit gevoelen. De Kamer is immers nu niet minder ingeklemt, dan in het begin der vorige maand, toen het eerste ontwerp werd behandeld. Van de leden, die voertzelve hebben gestemd, zou hij zich de zucht tot uitstel kunnen verklaren; want deze leden zouden nu wel aandachtig mogen onderzoeken, of de gewijzigde voordragt niet onaannemelijk, naar hunnen geest, was geworden.

De voorzitter laat den hamer vallen, zeggende, dat de meerderheid der kamer zijn gevoelen ondersteunt, en dat de discussien op Maandag morgen bepaald blijven.

De heer *Warin* uit zijne bevreemding over dit zoo spoedig genomen besluit des voorzitters, en beklagt zich daarover zeer, omdat de heer *van Rechteren* nog het woord had willen voeren.

Na eenige woordenwisseling, blijft de beraadslaging over de voordragt nopens de Rekenkamer bepaald op heden, Maandag.

[Uit de memorie van beraadslagingen der bedenkingen, gemaakt op deze voordragt, blijkt, dat de Regering nog aan verschillende bedenkingen heeft toegegeven. Zoo heeft zij voldaan aan den in de afdeelingen geuiten wensch, dat bij art. 39 zou worden bepaald, dat de Rekenkamer ook zou opnemen de rekening van de in 's Rijks kas gedeponeerde fondsen, in art. 441 van het reglement wegens het beheer van 's Rijks geldmiddelen, van den 24 October 1829, genoemd: stortingen, onverbonden met de opbrengst en van 's Rijks middelen. Bij het verleenen van het *visum* op de mandaten was gesteld: *en van alle in de schatkist gedeponeerde fondsen, van welken aard ook*. Wat aangaat de aanmerkingen over het onderwerp van het gebruik der Oostindische remises aan de controle der Rekenkamer, zegt de Minister, dat de wijs, waarop die rekeningen aan eene speciale commissie zullen blootgelegd en door dezelfde onderzocht worden, evenzeer als de wijs, waarop die commissie zal zijn zamengesteld, zonder inbreuk op het grondwettig beginsel te maken, en voor den Koning, en voor de Staten-Generaal, en voor de Natie, de meest voldoende waarborgen schijnen te zullen opleveren.]

De centrale afdeeling doet nog verslag: 1°. over de voordragt nopens de regtsmagt der heemraadschappen, en 2°. over dat, betreffende de zaken der Maatschappij van Weldadigheid.

De beraadslaging over die ontwerpen wordt bepaald na den afloop van die over de voordragt wegens de Rekenkamer. — Nadat door de commissie tot de verzoekschriften, onderscheidene verslagen zijn uitgebragt, wordt de vergadering tot heden, Maandag, gescheiden.

— Ten aanzien van het laatst voorgedragen ontwerp van wet, betrekkelijk de zaken der Maatschappij van Weldadigheid, is door de Regering, in antwoord op de deswege alsnog in de afdeelingen der Kamer gemaakte aanmerkingen, verklaard, dat zij van oordeel blijft, dat de door haar thans voorgedragene redactie op de meest stellige wijs het doel bereikt, in de memorie van toelichting zoo ondubbelzinnig geuit; dat men zorgvuldig wil vermijden alles wat zou kunnen geacht worden de toekomst eenigermate te binden. De noodzakelijkheid der voorziening wordt toch eeniglijk afgeleid uit den tegenwoordigen toestand der Maatschappij, en zulks in afwachting van hetgeen, des noodig, te haren aanzien nader door de wet zal worden vastgesteld, terwijl het woord *inmiddels* duidelijk in zich sluit, dat de wet het voortdurend bestaan der Maatschappij voor niet langer of niet verder verzekert, dan tot dat er, des noodig, andere wettelijke bepalingen te haren aanzien zullen worden gemaakt. De Staten-Generaal kunnen (dus wordt door den minister in zijne antwoorden gezegd) in geen opzigt geacht worden zich, door de aanneming dezer wet, in het minste te verklaren voor of tegen het voortbestaan der Maatschappij.

— Uit Leiden wordt ons medegedeeld, dat den 30 September, gemeld: »Eergisteren is reeds een aanvang gemaakt met het leggen van de brug voor den spoorweg over de Haarlemmervaart, een klein kwartier buiten onze stad. Naar men verneemt, zou die brug nog vóór den winter moeten voltooid zijn.»

— Bij Koninklijk besluit van den 8 September 11. (*Staatsblad* n°. 23), is een nieuw reglement vastgesteld, betrekkelijk den vrijdom der belasting op het zout, ten behoeve van de steurharingvisscherij.

— Uit Amsterdam schrijft men, dat men met een waar leedwezen had vernomen, dat de geachte Voorzitter der Nederlandsche Handelsmaatschappij, de heer *van der Houten*, die sedert zoo vele jaren met verlichten ijver de belangen dier instelling heeft voorgestaan en behartigd, besloten heeft, met 1°. Januarij eerstkomende zijne gewigtige betrekking neder te leggen. Eene deputatie des handels van Rotterdam heeft pogingen aangewend, om den heer *van der Houten* van zijn voornemen te doen afzien. Ook heeft eene commissie uit de kamer van koophandel te Amsterdam zich met hetzelfde einde bij genoemden heer vervoegd.

— Gedurende de maand September, hebben 35,026 personen den ijzeren spoorweg tusschen Amsterdam en Haarlem bereden, en heeft de opbrengst van dien weg f 16,267,70 bedragen. Het getal der reizigers bedroeg van 1 Januarij tot 1 September 214,047; zoodat genoemde weg van het begin dezes jaars tot 1 October is bereden door 249,073 reizigers, zijnde de geheele opbrengst tot die dagtekening f 116,480,31.

— Uit Rees schrijft men van den 27sten September:

«Eergisteren namiddag ten drie ure kondigde een zware rookstreep ons de nadering van twee stoombooten aan, die, in weerwil dat zij stoomalwaarts gingen, meer dan gewoonlijk schenen te stoken. Wel-dra kreeg men de beide Nederlandsche stoombooten *Drusus* en *Agrip-pina* in het gezicht, welke laatste alle middelen in het werk stelde om de eerstgenoemde vooruit te komen en het eerst aan de landings-plaats te wezen. Dit geschiedde ook in zoo verre, dat de *Agrip-pina* zeer nabij onze stad de *Drusus* had ingehaald, en nu, zonder dat men het gewone sein had vernomen, met vollen gang voorbij die boot en pijlsnel digt langs onzen oever voorbij schoot. Ten einde nu zoo spoedig mogelijk den steiger te bereiken, werd het in zijn volle vaart zijnde en buitendien moeilijk te besturen stoomschip

te vroegtijdig en te kort gekeerd. Het gevolg hiervan was, dat het achterdeel der boot, alwaar het paviljoen zich bevindt, tegen den stevigen steiger aanstiet. De schok was ontzettend. De geheele rechterzijde van het paviljoen werd door deze botsing verbrijzeld en weggerukt.

De achter het vaartuig hangende sloep rukte het voorste gedeelte van de leuning der brug weg en wierp den bediende van het agentschap der maatschappij tegen den grond. De vloerbalken van den steiger braken onder vreeselijk gekraak; ijzerwerk van 2 duim dik, waarmede dezelfde aan den wal was gehecht, knapte als glas, en aan de eene zijde geraakte de brug hierdoor los. De beschadiging van het fraaie stoomschip is zeer aanzienlijk en zal niet dan met groote kosten kunnen worden hersteld. Gelukkig schijnt het paviljoen onbezet geweest te zijn."

De parijsche berigten van eergisteren houden niets bijzonders. De koning is nog den vorigen avond van Compiègne op St. Cloud teruggekomen. Ter parijsche beurs van Zaterdag waren genoteerd: 5 pCt. 114,75; 3 pCt. 79,65; Nap. r. 105,25; Sp. Ardois 23 $\frac{1}{2}$; Rom. L. 104.

DE GEDENKSCHRIFTEN VAN MEVR. LAFARGE.

(Vervolg van N°. 118).

Wij zouden hier allerhande kinderverhalen kunnen mededeelen, wijlen *Berquin* waardig, en waarvan de *Kindervriend* uitnemend partij zou kunnen trekken. Heden sterft haar vader; — hare moeder gaat een tweede huwelijksheid aan; — een klein zusje wordt geboren; — het kleine zusje komt te sterven; — ook de moeder; — men begraaft haar onder witte rozen, waar de nachtegaal zijn weluidende toonen doet hooren. — O, de nachtegaal! o de lente! o, het suikergoed, de madeliefjes, de gebakken aardappelen, de goede landlieden! In dien trant leest men een half boekdeel door, vol laffe bucolica's, tot gij eindelijk aan de liefdesgeschiedenissen van *Maria Cappelle* komt. — Hoe, liefdeshistorien? — ja, en wel zeer gewigtige! De eerste die haar ten huwelijk vraagt is een zekere heer de L... Een nieuwe kracht openbaarde zich in mij; mijn hart klopte heviger; het leven straalde mijne oogen uit, teekende zich op mijn gelaat. — Hij was jong en schoon; hij zong uitstekend, en was beminnenswaardig! — Waarom den heer de L... dan niet gehuwd? O, ik zal het u zeggen, of liever zij zal zelve het u zeggen: kiesheid wechield haar: »Ik geloof, dat zoo hij mij in stilte had verklaard, dat hij mij beminde, alvorens het aan eene andere te zeggen, ik hem mijne hand zou gegeven hebben. Waarvan hangen de zaken toch niet af! Maar waarom ook zoo luid gesproken? Die mijnheer de L... was dan ook zeer onhandig, en hij is er wel voor gestraft geworden.

De tweede liefde van *Maria Cappelle*... Hier ontmoet men *Mlle de Nicolai*, hier beginnen de verwikkelingen dier jeugdige zooveel medelijden wakkende verhoor. Belas! van het oogenblik af waarop *Maria Cappelle*, *Maria de Nicolai* ontmoette, was er niets waarnaar de eerste meer streefde, dan om zich te wreken op een jeugdig, onschuldig meisje, van grooten naam, geachte familie, aan wien geluk, jeugd, schoonheid, onschuld, onwetendheid van alle kwaad was ten deele gevallen. Tusschen deze beide jeugdige personen, *Maria Nicolai* en *Maria Cappelle*, was een afgrond: de eene was de demon, de andere de engel. Deze had zich verdedigd, beschermd, zich-zelve en zonder hulp verheven; gene was van de wieg af door alle mogelijke vriendschap en teederheid bemind, omgeven en beschermd. De eerste worstelde reeds met de wereld, die haar naauwelijks nog verdroeg; de andere was zonder wantrouwen jegens de wereld, waartoe zij onder zoovele opzigten behoorde. — Welk een vreeslijk tweegevecht! Hier de wil, daar de zwakheid. Hier moest het fortuin gemaakt, een echtgenoot gevonden, een stand in de maatschappij verkregen worden; daar, een reeds gemaakt fortuin, een stand gevonden, en echtgenooten naar keuze. *Maria Cappelle* maakt zich dan met al de kracht van haren geest meester van dit schoone en bleek jeugdige meisje; zij overlaadde ze met hare vriendschap; zij omgaf ze met haren raad, blies haar hare gloeiende gedachten in, en bespiedde met geheime vreugd al de opgewonden dwaasheden van dit zeventienjarige meisje; — ieder woord van dit kind schreef *Maria Cappelle* op, om het zich later te herinneren en er gebruik van te maken — en van al de naïve onderlinge vertrouwelijkheden dier jeugdige meisjes, bediende *Maria Cappelle* zich, om ze naderhand ter beschuldiging te doen strekken; en thans, met misdaad beladen, maakt zij er zoodanig gebruik van, dat al die kinderen, nu slechts drie jaren geleden, de heeren H... , A. de N., Mlle S. de N., de heeren de B en de N., alle welke voorletters kenbaar genoeg zijn, door deze afgrijpselijke vrouw op eene schandelijke wijs aan de kaak worden gesteld. Welke bijzonderheden! Maar men behoeft dezelve nog niet eens in het boek op te zoeken; wij hebben die reeds vernomen voor

het hof van assises, in de voorbedachte weerhonding, in de weifelingen, in de gemaakte uitroepingen dezer vrouw.

Nu zou men ten minste eene nieuwe openbaarmaking verwachten, vermeenen de groote misdaden van Mlle de Nicolai te hooren... Er komt niets van. Die geschiedenis tusschen Mlle de Nicolai en den heer Clavé begint in de omnibus, ten acht ure des morgens; de held had gele handschoenen aan. *Maria Cappelle* behoorde te weten, dat de omnibus en acht uren des morgens noch de plaats, noch de tijd voor gele handschoenen zijn. Die gele handschoen geleek op de *Maaijers van Leopold Robert*. Mlle de Nicolai zag hem een- of tweemaal; ziedaar de geheele zaak. Een groot bord, met de woorden: *Gesticht Clavé*, had weldra de lachkastelen, die Mlle de Nicolai zich in hare ontvlambare verbeelding gevormd had, doen vervliegen. Het moet daarbij gezegd worden, dat de heer Clavé zich in deze geheele zaak als een braaf en edelmoedig jong mensch gedragen heeft. Hij had dit jeugdig meisje ontmoet, zonder zelfs haar naam te kennen... en hij deinsde voor den naam van Mlle de Nicolai terug, evenals zij zelve teruggeweken was op het lezen van het *gesticht Clavé*! Hij heeft eenmaal, op een bal ten voordeele der armen, met haar gedanst; en daarmede was de zaak afgedaan. — Hij gaf geen gevolg aan die droomen, wier verwezenlijking onmogelijk was; hij deed meer, hij zag te gelijker tijd van die zachte begoocheling en van de poëzij af; in plaats van die schitterende liefdesgeschiedenissen voort te zetten, werd hij een werkzaam mensch; hij verliet Parijs om landbebouwer in Afrika te worden. Van die beide jonge meisjes, die hij op zijn weg ontmoet had, was de eene hem eerbiedwaardig en bekoorlijk voorgekomen; de andere had hem laag toegeschenen en bevreesd voor haar gemaakt. Ziedaar de gausche misdaad van dien jongen mensch. Hij is vol ingetogenheid en vol eigenwaarde geweest; hij heeft begrepen dat van die beide vrouwen de eene ver boven de andere verre beneden hem was. — Hij is vertrokken. — En nu maakt die *Lafarge* van den naam des heeren Clavé gebruik ten behoeve van haren afschuwlijken leugen! Dienzelfden jongen mensch stelt zij voor, als zich bedienende van vijf of zes onvoorzigtig geschreven regels; evenals de bedelaar in *Gilblas* zich van het moordgeweer bedient! Zij heeft Clavé eene lage, de laagste misdaad te laste gelegd: namelijk misbruik te hebben gemaakt van brieven! — en waarom? om tot verklaring te strekken van eenen schandelijken diefstal! Men moet haar hooren, die afgrijpselijke vrouw, hoe zij de gastvrijheid, die men haar in het vreedzame kasteel van den heer *Leotaud* verleent, waar nog het zoet genot der eerste huwelijksdagen werd gemaakt, met vuilen laster beloont. Zij berekent de bruidschat der jonge vrouw, somt de schatken van den man op, zij werpt haar venijn overal op en zoover zij kan; eindelijk komt zij aan die gestolen diamanten, en verklaart u, hoe men die broze versiersels met den voet heeft moeten trappen, hoe de kostbare steenen uit het goud waarin zij gevat waren, te bekomen. Bedachteloos, dat dat broze versiersel geen waarde had dan uithoofde dat het door een kunstig werkmans vervaardigd was; vertrapt voor de voeten dier vrouw, als de korenaar na den oogst, bleef er niets van dat klatergoud der rijke huwelijken over... En al die moeite, zegt zij, geschiedde om geld te bezorgen aan een jong braaf mensch, die vertrokken is, zonder zelfs te zeggen: Vaarwel, ik ga! — Het geheele boek van Mevr. *Lafarge* is een nog grootere logen dan hare verklaringen in het proces. Daar had zij voor zich hare bleekheid, hare slaauwten, hare bezwijmingen, hare twee of drie advokaten, waarvan de een zeer bekwaam man was; in het boek is niets dan de duidelijke en platte leugen. Dat is dom en afschuwelijk tevens; niet meer of niets minder.

Intusschen had zij gaarne, gelijk zij zelve er voor uitkomt, wel eene intrigue voor hare eigen rekekening willen ondernemen, en ook zelve dezen of genen schoonen jongen mensch, niet in een omnibus, maar ten minste met gele handschoenen willen ontmoeten... Te Parijs kan men dit zeker altijd aantreffen. Op zekeren dag dan, terwijl zij met een lief kind aan de hand in de Tuilerien wandelde, ontmoette hij den bewusten jongen mensch met gele handschoenen, die, terwijl hij ons bewonderend volgde, mijn' kleinen schat aanzag, toelachte, en wederkeerig lieve guitachtige glimlachjes kreeg. Deze kinderlijke coquetterie duurde onze geheele wandeling voort."

Den volgenden dag vond dezelfde bewonderaar *Maria Cappelle* in de Tuilerien en begeleidde haar tot aan hare woning. Deze hare woning nu was de fransche bank! De bank! eene goudmijn, het zichtbare Peru voor den Parijzenaar. Ziedaar dan ook onze vriend met oplettenheden en gele handschoenen verdubbelen. Des anderen daags, de volgende dagen had dezelfde ontmoeting plaats; zoo wij eenen winkel intraden, wachtte hij ons in de straat op; maakte wij eenen omweg, hij maakte hem ook, met onvermoeid geduld; zijn blik was van mij niet afgewend, glimlachte ik, hij glimlachte met mij; was ik treurig gestemd, belangstellend vroeg hij naar de oorzaak... Mijne oogen, die in het eerst mijnen onbekende uit nieuwsgierigheid zochten, gewenden zich weldra hem te ontmoeten; zich niet meer afwendende, om den treurigen groot te ontgaan dien hij mij bracht, wanneer de zware deur van het hotel zich achter

mij sloot." Wat het portret van den onbekende aangaat, weinige woorden zijn genoegzaam voor een meisje die alles zoo goed kent: "Groot, rank, bleek genoeg om een onbekend smartgevoel bij hem te onderstellen, of ten minste eene kleine borstkwaal; met sprekende oogen, geverniste laarzen, en gele handschoenen, van de meest onderscheidene kleur! Ziedaar de staaltjes van dien verheven stijl, van dien zeldzamen geest, ontloken bij de warmte der assises. Ziedaar die bezoedelde Sévigné, welke men ons van alle zijden aankondigde. Mevrouw de Sévigné, gerechte Hemel! Wilt herhalen het; welke voorregten geeft toch de misdaad? Voor dat zij zich aan diefstal en vergiftiging had schuldig gemaakt, vond men dat misje veel van kleur, lelijk, alles behalve aanvallig; — na hare dubbele misdaad, wordt zij hoven alle vrouwen schoon, behaaglijk, geestig, welprekend gesicht! Maar weet gij wel, dat voor dien prijs, voor den prijs van eenige schoonheid en schitterende vermaardheid, van twintig vrouwen, achttien, namelijk de zulke die naar lettertoem en schoonheid dingden, haren man en haren minnaar zullen gaan vergiltigen!

(Het vervolg hierna).

Nieuw, Volledig Zakwoordenboek

der Nederduitsche Taal, vermeerderd met de meest gebruikelijke eigennamen van personen, en de voornaamste thans nog gebruggte verouderde woorden, benevens de meest voorkomende kunst- en bastaard-woorden, alles in alphabetische orde gerangschikt door eenige taalkundigen.

Uit te geven door D. J. HASPELS, Boekhandelaar te Nijmegen.

Bij de aankondiging van een nieuw woordenboek voor de Nederduitsche taal hadden wij de schoonste gelegenheid, om eene lofspraak te houden op de vorderingen in het middelbaar en lager onderwijs, ten einde daarna te betoogen, dat de uitgave van het boven aangekondigde woordenboek in eene wezenlijke behoefte zou voorzien en dat hetzelfde voor alle standen even onmisbaar zou zijn, maar deze nederige aanbeveling van eigen werk, reeds zoo vaak en zoo gretig ook hier te lande gebezigt, begint allengs meer van haren invloed te verliezen en verdient voorzeker ook maar al te dikwijls het lot, dat haar te beurt valt; het mislukken namelijk in het bereiken van haar doel.

Ongaarne zouden wij ons aan eene dergelijke teleurstelling zien bloot gesteld en zullen liever eene korte opgave doen, van hetgeen wij voornemens zijn te leveren, met eene proeve van ons werk, die tevens moet dienen om te doen zien, op welk eene wijze het werk zal worden gedrukt en uitgegeven.

Voorreeds zullen aan het hoofd van elke letter voorkomen de meest gebruikte verkortingen, met derzelver verklaringen.

Ten andere worden in de Alphabetische volgorde de eigennamen van personen tusschengevoegd.

Ten derde zijn wij voornemens de nog gebruikt wordende verouderde, kunst- en bastaard-woorden met derzelver verschillende beteekenissen mede te deelen, zoodat men niet meer te maken heeft met deze woorden, welke bijzondere lettersoort zal worden gebruikt.

Daarom zal, waar zulks noodig is, eene duidelijke aanwijzing geschieden van het verschil in de spelling bij Siegenbeek, Weiland en Bilderdijk, waardoor wij ons vleijen, dat het uitgegeven werk bij velen eene aanbeveling te meer verdienen zal.

De uitgave zal geschieden in hetzelfde formaat en met dezelfde letter als de uitgegeven proeve op goed velin papier, in Engelsch linnen band.

De prijs kan niet juist vooraf worden bepaald, omdat het schier eene volstrekte onmogelijkheid is eene nauwkeurige berekening van het getal vellen te maken. Echter zal het werk, wanneer een genoegzaam getal inteekenaren voorhanden is, aan degenen, die vóór 1° October hebben ingeteekend, voor den geringen prijs van f 3,00 worden afgeleverd. Na dien tijd zal de prijs merklijk verhoogd worden.

De inteekening geschiedt alom bij de voornaamste Boekhandelaars in dit Rijk.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van 11. Zaterdag waren genoteerd: Ned. 2 1/2 pCt. 51 3/4; dito 5 pCt. 101; Kanshill. 25 1/4; Amort.-Syndicaat 92 1/4; Dom. Losr. 99 3/8; Handelsm. 154 1/4; Nieuwe dito 104 1/2; Rusl. 105 1/2; Spanje 19 1/4; Oostenr. 5 pCt. 102 1/2.

* * Voor de nabijgelegen bijeenkomst, bij het treurig afsterven mijner dierbaarste vriendin, de **CONSTANTIA DE ROOS**, op den 19^{den} h., betuige ik bij deze aan alle Vrienden en Bekenden den hartlijksten dank.

LUYSTERBURGH.

* * De PRIJSUITDEELING en het EXAMEN voor de leerlingen der School van H. KNUVENER SCHEFFERS, is bepaald op Woensdag, 6 October, des morgens ten 10 uren, in het gewone Schoollokaal, met vrijen toegang.

* * De Oatiergetekende heeft de eer het geëerd Publiek te berigten, dat hij de **BIERBROUWERIJ**, genaamd: **DE WITTE LEIJEN**, van den Heer P. A. VAN RIRE heeft overgenomen; hij heeft zich in de gunst van zijne geëerde Stad- en Landgenooten, belovende dat hij alles zal aanwenden om zich hun vertrouwen waardig te maken.

BREDA,

L. RUISSNAERS.

4 October 1841.

* * Bij BROESE & COMP., te Breda, staat de **INTEKENING** open, op de volgende Geïllustreerde Werken:

DICTIONNAIRE DE CONVERSATION à l'usage des Dames et des Jeunes Personnes, ou complément nécessaire de toute bonne éducation; publié sous la direction de M. W. Duckett.

Conditions de la Souscription.

L'ouvrage complet, illustré de 1200 charmantes figures, et orné de 24 cartes géographiques coloriées, formera 10 volumes petit in-8° anglais d'environ 450 pages. Prix de chaque volume f 2,00.

Il paraîtra exactement un volume tous les 20 jours. Le travail de rédaction étant entièrement terminé, les éditeurs peuvent garantir la régularité de la publication, et s'engagent à délivrer gratuitement tous les volumes qui dépasseront le nombre de 10. L'ouvrage complet ne coûtera donc que f 20,00.

LE JARDIN DES PLANTES, description et mœurs des mammifères de la ménagerie et du musée d'histoire naturelle; par M. Boitard.

Conditions de la Souscription.

Cet ouvrage sera imprimé en grand 8°, par MM. Schneider et Langrand, et en caractères neufs et sur papier velin satiné.

Le volume sera publié en cinquante livraisons, chacune de huit pages d'impression et comprenant l'une dans l'autre au moins deux gravures principales et deux culs-de-lampe imprimés dans le texte.

Les souscripteurs recevront en outre quinze grandes gravures tirées à part pour titres, frontispice, et faux titres, marquant les principales divisions de la matière.

Le prix de chaque livraison est 17 1/2 Cents.

HOMÈRE ILLUSTRÉ. Traduction nouvelle entièrement conforme au texte grec, accompagnée de notes d'explication et de commentaires, précédée d'une vie d'Homère et d'une introduction à l'Illiade et à l'Odyssée, par Eugène Baresse.

Conditions de la Souscription.

Cet ouvrage in grand 8°, formera deux magnifiques volumes, imprimés sur papier superfine, ornés de 300 vignettes gravées sur bois et intercalées dans le texte, et de 24 sujets tirés à part.

Les deux volumes seront divisés en 68 livraisons; chaque livraison sera composée d'une couverture illustrée, de 16 pages de texte, avec 5 ou 6 vignettes, ou de 8 pages de texte avec un grand sujet tiré à part.

Le prix de chaque livraison est de 17 1/2 Cents.

Il paraît une ou deux livraisons par semaine.

L'éditeur s'engage à donner gratis les livraisons qui dépasseraient le nombre annoncé.

LES FABLES DE FLORIAN illustrées par J.-J. Grandville, précédées d'une Notice par M. P.-J. Stahl.

Conditions de la Souscription.

Ces fables seront imprimées dans le format des *Fables de La Fontaine* de Grandville, et en caractères neufs de la fonderie de MM. Dumont et Co. Le papier, de la fabrique du Marais, sera pareil à celui du prospectus. L'ouvrage sera publié en 40 livraisons, composées chacune de huit pages d'impression et de deux grandes gravures tirées à part du texte.

Le prix de la livraison est de 17 1/2 Cents.

MYTHOLOGIE PITTORESQUE ou histoire méthodique universelle des faux dieux de tous les peuples anciens et modernes, présentant un exposé des croyances fabuleuses de la plupart des nations, indiquant les noms, l'origine, la puissance, les temples, le culte et les fêtes de leurs diverses divinités; le tout rangé dans un ordre entièrement neuf. Par J. Odolant-Désnos. 1 volume grand in-8°, imprimé à deux colonnes, sur beau papier Jésus velin satiné, orné de 30 gravures sur acier. Troisième édition.

Conditions de la Souscription.

L'ouvrage formera trente-quatre livraisons. Chaque livraison sera composée d'une feuille de texte et d'une gravure, pour les trente premières livraisons.

Prix de la livraison à 17 1/2 Cents.

O'Meara et Automarché. L'ouvrage complet formera deux beaux volumes, dans le même format et faisant suite aux histoires de *Napoleon* illustrées par M. H. Vernet et Raffet; ornés de 500 gravures par Charles et de 20 grandes vignettes tirées séparément.

Chaque livraison contiendra huit ou seize pages de texte et cinq ou six gravures; Le prix de chaque livraison est f 0,25.

SCÈNES DE LA VIE privée et publique des animaux: — les animaux peints par eux-mêmes et dessinés par un autre, études de mœurs contemporaines, publiées sous la direction de M. P. J. Stahl avec la collaboration de divers auteurs renommés; 100 gravures à part du texte par Grandville.

L'ouvrage formera un volume grand in-8°, composé de 50 livraisons, à raison de f 0,25.

JERUSALEM DÉLIVRÉE, édition illustrée par Baron et Celestin Nanteuil.

L'ouvrage, orné de 150 vignettes, de 20 magnifiques planches, tirées séparément sur papier de Chine, d'après les dessins de M. M. Baron et Nanteuil, gravées par les premiers artistes français, formera un magnifique volume grand in-8°, papier velin Jésus glacé satiné, publié en 42 livraisons; — chaque livraison se composant de 16 pages de texte, 4 ou 5 vignettes, et une grande planche pour 2 livraisons, à raison de f 0,25.

(Les premières livraisons de ces trois ouvrages sont en vente.)

GALERIE DES CONTEMPORAINS ILLUSTRÉS, par un homme de lettres, avec une lettre préface par M. de Chateaubriand.

Tout ce que la France, la Belgique et le monde comptent d'illustres dans la politique et dans la littérature, dans les sciences et dans les beaux-arts, figure dans cette galerie, qui se composera d'environ cent vingt livraisons, formant deux magnifiques volumes albums imprimés avec un luxe remarquable, sur beau papier velin satiné.

Chaque livraison, de huit pages grand in-8°, sur deux colonnes, contenant la matière d'une biographie complète et un superbe portrait dessiné par M. Ch. Baugnot, se vend au prix de f 0,20.

L'HISTOIRE DE BELGIQUE ILLUSTRÉE par Th. Juste; cet ouvrage sera publié en 80 livraisons et formera un magnifique volume grand in-8°, sur papier velin.

Il paraîtra au moins chaque semaine une livraison, contenant une forme de texte et plusieurs vignettes, fleurons et culs-de-lampe imprimés dans le texte.

Le point de départ de cet histoire est l'arrivée des Germains en Belgique et la limite la révolution de 1830.

Chaque livraison se vend au prix de f 0,15.

HISTOIRE DE LA RÉVOLUTION FRANÇAISE, par P. A. Raffet, illustrée d'après Raffet et autres célèbres artistes.

Conditions de la Souscription.

L'ouvrage sera publié en 60 livraisons à 12 1/2 cents, ou 25 cents la livraison double, illustrée de 200 vignettes, d'après Raffet et autres artistes célèbres; imprimées dans le texte, et formera un beau volume grand in-8°.

Les personnes qui souscriront à l'histoire de la Révolution française, avant le 1er septembre prochain, ne payeront que 50 livraisons.

Il sera publié en même temps vingt grandes planches représentant les principaux événements de la Révolution française. Elle seront divisées en 10 livraisons également à 12 1/2 cents sur papier blanc, et 20 cents sur papier de Chine.

Il paraîtra au moins une livraison par semaine.